

Emnekode : H1-124
Kandidatnr. : 3325
Dato : 01.12.11
Ark nr. : 1 av 5

- 1) 1) Vold er den største kategorien på 42%. Seksuallovbruddet var på 26%, motstand mot øvrighet på 15% og ~~tyveri~~ tyveri på 7%.
- 1) 2) Krimmer ble oftest henrettet for spedbarnsdrap og trolldom.
- 1) 3) Straffen for signeri ifølge Christian 4.s trolldomsforordning av 1617 var landstøtning.
- 1) 4) Et målsterne var et rettsmøte utenfor tinget. Mandatet ofte om eiendomsforhold, så ble avholdt der saken gjaldt.
- 1) 5) Et stjernefall er når man har blitt sternet til å møte på tinget, men unnlater å gjøre det.
- 1) 6) En lagrettemann var dommer på bygdetinget mens en lagmann var dommer på lagtinget, altså en rettsinstans over lagrettemannen.
- 1) 7) Fogden var lensherrens personlige tjener og flere oppgaver delegert fra han. Hadde politi- og påtalemyndighet og han skulle berøre

Emnekode : H11-124
Kandidatnr. : 5325
Dato : 01.12.11
Ark nr. : 2 av 5

Inn skatter og avgifter. Han var administratør på bygdetinget og kongens representant i økonomiske saker. Han hadde ikke domsmyndighet.

1 8) De eldste bevarte tingbøkene er fra Fommørk (1613) og Tøren.

0 9) Primærkilder blir til i den tid man ønsker å si noe om. Eks. tingbøker og sakelistslister.

1 10) Riksrådskonstitusjonalisme var en maktbalanse mellom kongen og det danske riksrådet. Varte fra 1300-tallet til 1660.

(1) 11) Fernand Braudels begrep 'la longue durée' ('den lange tid') vil si at ~~mentale~~ endringene i mentaliteten skjer langsomt over tid.

1 12) Heteromat i forbodne ledel vil si samlete mellom slektinger, gjaldt i en periode helt ut til tremeringer.

Emnekode : H1-124
Kandidatnr. : 3325
Dato : 01.12.11
Ark nr. : 3 av 5

213) Rettshierarket i Norge i perioden 1590-1660:

Den laveste rettsinstansen var by- og bygdefting hvor en byskriver eller en sorenskriver dømte sammen med lagrettemenn, normalt 6 eller 12 stk. Sorenskriveren ble innsett i 1591 og var først bare sekreter. Ble meddommer fra tidlig 1600-tall, reelt fra 1634, og ble hoveddommer reelt fra 1657. Domsmyndigheten ble altså gradvis flyttet fra lagrettemennene til sorenskriveren. Den neste rettsinstansen var lagtinget hvor lagmenn hadde domsmyndighet. Herredagen var høyeste rettsinstans i Norge fram til 1660-tallet, her var det adelsmenn, lagmenn og tidvis kongen selv som hadde domsmyndighet. Herredagen ble erstattet av Overhoffretten i 1667. Etter 1660 var det rettsmøte i København som var øverste rettsinstans.

Emnekode : H1-124
Kandidatnr. : 3325
Dato : 01.12.11
Ark nr. : 4 av 5

2 K) Voldsbeltet bestod av Indre Agder og deler av Telemark. Årsaker til at det var flere drap og mer vold her enn i andre deler av landet hadde sammenheng med at dette var et selvesterområde, dvs at bondene her selv vilde gårdene sine. En annen årsak var isolasjonen og mindre kontakten med resten av landet. Lovene ble senere innført og presset til straffberging var ikke like stort. Noen mener at en her hang igjen i en vitengtridskultur hvor det gav sosial status å vise styrke. Det meste av drap og vold skjedde under festlige anstendigheter med store inntak av alkohol, men dette er også tilfellet for andre deler av landet.

Emnekode : HI-124
Kandidatnr. : 5325
Dato : 01.12.11
Ark nr. : 5 av 5

1/213) Saketallslistene (bøtelistene) er de viktigste delene av lensregnskapene. De gir oss informasjon om kriminalitet, konfliktnivå og visse konflikttyper og om forholdet mellom lokalsamfunn og øvrighet. Styrkene til lensregnskapene som kilde til kriminalitet er at de viser oss hvilke forbrytelser det blir slått hardest ned på. Og de kan også si oss noe om hvilke forbrytelser som oftest ble begått. Svarene er at ~~det~~ de inneholder innbetalte bøter, de tilfellene hvor det ble sonet med fogden (dvs at man betalte direkte til fogden for å unngå at saken kom opp på tinget) kommer ikke fram. De inneholder også svært kortfattede opplysninger om lovbruddet.

16 1/2 pr = A